

www.parohiaserbanvoda.ro

Cuvântul care zidește

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUCARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

DUMINICA DINAINTEA ÎNĂLȚĂRII SFINTEI CRUCI

(Convorbirea
lui Iisus cu Nicodim)

SF. ȘI DREPTII DUMNEZEIEȘTI
PĂRIȚI IÓACHIM ȘI ANA;

†) SF. CUV. CHIRIAC DE LA TAZLĂU;

†) SF. CUV. ONUFRIE DE LA VORONA;

SF. PĂRIȚI DE LA SINODUL
AL III-LEA ECUMENIC

DUMINICA DINAINTEA ÎNĂLȚĂRII SFINTEI CRUCI

Astăzi ne aflăm în Duminica dinaintea Înălțării Sfintei Cruci, Duminică în care am ascultat pericopa evanghelică de la Ioan, cap. III, care ne înfățișează un fragment din dialogul pe care Mântuitorul Hristos îl are cu unul din învățații timpului său, fariseul Nicodim, membru al Sinodului iudaic. Profitând de prezența Domnului în Ierusalim, Nicodim care problematiza, căutând răspuns la multele întrebări care îl nelinișteau, vine noaptea la Iisus pentru a afla ce dorea. Textul este scurt, dar plin de învățături dogmatice care evidențiază învățătura centrală despre mântuirea omului prin Întruparea, moartea și Învierea Domnului.

Mântuitorul Hristos S-a întrupat și a venit în lume pentru a-i indica omului scopul său final, și pentru a-l pregăti pentru Împărăția Sa cea veșnică. Numai El putea să descopere tainele cerești, necunoscute de noi oamenii, deoarece „nimeni nu s-a urcat în cer, decât Cel ce S-a coborât din cer, Fiul Omului, Care este în cer” (Ioan 3, 13). Aceste cuvinte descoperă lui Nicodim adevărata identitate a Domnului, taina coborârii Lui între noi oamenii, dar și o taină mult mai dificil de înțeles: rămânerea Sa cu firea divină în sânul Preasfintei Treimi, în timp ce pe pământ S-a arătat Dumnezeu-Om întrupat. Astfel de taine cerești, cu greu puteau fi acceptate de o gândire limitată, umană, care se raporta la cele omenești.

Sensul Întrupării va culmina cu taina Răstignirii și morții Sale: „După cum Moise a înălțat șarpele în pustiu, așa trebuie să se înalțe Fiul Omului” (Ioan 3, 14), astfel taina Botezului fiind legată de moartea Sa pe Cruce, căci acest eveniment unic al istoriei va constitui începutul împărăției harului, care va fi dat omului prin Botez. Deci, Înălțarea șarpelui în pustie a prefigurat Răstignirea lui Hristos. Astfel, Mântuitorul se folosește de acest episod din istoria biblică pentru a vesti pentru prima dată iminenta Sa moarte pe Cruce. Această profecție cu greu poate fi înțeleasă și acceptată și nu va avea sens, nici măcar între Apostoli, decât după ce, a treia zi, va învia din morți. „Atunci le-a spus că așa este scris și așa trebuia să pătimizească

Hristos și să învieze din morți a treia zi” (Luca 24, 46). Din momentul în care Domnul vorbește despre necesitatea nașterii din nou, din apă și din Duh, El amintește de Cruce, deoarece harul devine prezent și lucrător prin taina Crucii și Învierii. Atât Crucea cât și Botezul, vor deschide omului calea spre Împărăția și Biserica lui.

Astfel, Nicodim cel cu gândirea umană s-a bucurat de descoperiri extraordinare privind taina răscumpărării și mântuirii omului. Domnul insistă asupra necesității participării Duhului Sfânt la zidirea „din nou” a omului, atrăgând atenția că „ce este născut din trup, trup este, iar ceea ce este născut din Duh,

Duh este” (Ioan 3, 6).

Una din etapele procesului de iluminare a minților o constituie convorbirea cu Nicodim. Acest dialog a arătat două moduri de gândire și percepție, cel nicodimic, uman, tributari unei mentalități restrânse, fără orientare, ci doar autosuficiență, și cea de-a doua care este dumnezeiască, deschizătoare de speranță, care aduce lumii o nouă șansă și un nou mod de a fi. De altfel, rugăciunea, slujbele bisericii devin dialoguri în care taina Bisericii se manifestă prin comunicare, unul către celălalt, prin cuvântul care zidește, încurajează și dă sens vieții. ❖

Părintele Adrian Chiriță

Mântuiește, Doamne, poporul Tău și binecuvintează moștenirea Ta; biruință binecredincioșilor creștini asupra celui potrivnic dăruiește și cu Crucea Ta păzește pe poporul Tău.

(Troparul la Praznicul Înălțării Sfintei Cruci)

Se pare că Înălțarea Sfintei Cruci ar fi cea mai veche și mai importantă sărbătoare ortodoxă închinată Sfintei Cruci. În această zi sărbătorim două evenimente:

❖ aflarea Crucii pe care a fost răstignit Mântuitorul și înălțarea ei solemnă în văzul poporului de către episcopul Macarie al Ierusalimului, în ziua de 14 septembrie din anul 335;

❖ aducerea sau întoarcerea Sfintei Cruci de la perși în anul 629, pe când Heraclius era împăratul Bizanțului, care a și depus-o cu mare cinste în Biserica Sfântului Mormânt sau a Sfintei Cruci din Ierusalim. Și atunci patriarhul Zaharia a înălțat-o în văzul credincioșilor, pe 14 septembrie 630.

În anul 335 s-a serbat pentru întâia oară Înălțarea Sfintei Cruci. Pe 13 septembrie 335 s-a sfințit biserica construită de împăratul Constantin cel Mare deasupra mormântului Domnului, iar a doua zi, fiind adunați acolo cu acel prilej mulți episcopi și credincioși, episcopul Macarie al Ierusalimului a arătat, pentru prima dată, sfântul lemn al Crucii Mântuitorului. De atunci ziua de 14 septembrie este praznicul Înălțării sau Arătării Sfintei Cruci. Procesiunea solemnă, prin care se cinstea odinioară Sfânta Cruce în Cetatea Sfântă, s-a păstrat până astăzi în rânduiala slujbei din ziua de 14 septembrie.

La început, Înălțarea Sfintei Cruci avea un caracter local, serbarea ei fiind limitată la Ierusalim, unde se păstra Crucea Răstignirii. Apoi s-a extins la Constantinopol, unde a și fost adusă pe la anul 634. Cu timpul, sărbătoarea s-a extins în toată Biserica Răsăritului, iar apoi și în Apus.

Spre deosebire de alte praznice împăratești, Înălțarea Sfintei Cruci se serbează cu post, pentru că ea ne aduce aminte de Patimile și Moartea Mântuitorului.

ÎNĂLTĂREA SFINTEI CRUCI

Sărbătorile Sfintei Cruci

Două zile pe săptămână, miercuri și vineri, sunt dedicate cinstirii permanente a Sfintei Cruci. A doua sărbătoare importantă a Sfintei Cruci este Duminica a treia din Postul Paștilor, numită a Crucii, instituită la Constantinopol în secolul al VIII-lea. Pe 1 august sărbătorim scoaterea Sfintei Cruci, iar la 7 mai prăznuim pomenirea arătării semnului Sfintei Cruci pe cer, la Ierusalim.

Cum ne facem Sfânta Cruce?

❖ Semnul Cinstitei Cruci, cu care fiecare creștin ortodox se cuvine a se însemna, este o datină apostolică nescrisă, pe care Sfântul Vasile cel Mare, în capitolul 27, despre Sfântul Duh, numește prima predanie de obște zicând: „Aname că prima și cea mai de obște datină voi pomeni mai întâi Chipul Crucii, cu care nădăduiesc la numele Domnului nostru Iisus Hristos, se însemnează cine sunt, de Scriptură fiind învățați”.

❖ „Au dat Sfinții Apostoli această nescrisă datină a lor tuturor creștinilor ortodocși, ca prin primele trei degete ale mâinii drepte să pună asupra lor, chipul și Semnul Cinstitei Cruci, ci și ca de la dânsule, cu sufletul și inima, să creadă în Preasfânta și deoiființă Treime, învățându-se cu dreptate și cu gurile sale să o mărturisească întru mântuire.

Astfel, și cu dreapta sa, și cu primele trei degete ale ei să propovăduiască pe aceeași

Preasfântă și deoiființă Treime: a Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, pe Unul Dumnezeu în trei ipostaze, Semnul Cinstitei Cruci asupra sa făcând și zicând: „în numele Tatălui și Fiului și Sfântului Duh” sau „Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh”, sau „Sfinte Dumnezeule, Sfinte Tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi”, sau „Sfânt, Sfânt, Sfânt este Dumnezeu Savaot, plin este cerul și pământul de slava Ta”, și alte acestora asemănătoare laude să înalțe Preasfintei Treimi.” (Sf. Cuv. Paisie de la Neamț - Cuvinte și scrisori duhovnicești)

Icoanele Înălțării Sfintei Cruci

În icoana Înălțării Sfintei Cruci episcopul Macarie al Ierusalimului este înfățișat stând în picioare pe un loc înalt și binecuvântând mulțimea de credincioși cu Sfânta Cruce. În stânga și dreapta sa se află doi diaconi, iar în dreapta Sfintei Cruci se află Sfinții Împărați Constantin și Elena. În unele icoane o aflăm pe Sfânta Elena în partea de jos al icoanei, în fața celor trei cruci descoperite, a Mântuitorului și a celor doi tâlhari. În alte icoane, în stânga este pictată fie vindecarea minunată a unui bolnav, fie învierea unui mort, cu puterea Sfintei Cruci. Tot în stânga îi aflăm pe preoți, alături de mulțimile de credincioși care iau parte la această sărbătoare. În spate vedem Biserica Învierii Domnului din Ierusalim, căci prăznuirea Înălțării Sfintei Cruci este legată de această biserică. ❖

Minuni ale icoanei Sfintei Ana de la mănăstirea Bistrița

lacrimi la Sfânta Ana să-l miluiască cu puțină sănătate. Și iată că a treia zi, Sfânta Ana l-a vindecat de paralizie, făcându-se complet sănătos. Această minune s-a făcut la 14 decembrie 1849, precum se vede scris de însuși arhimandritul Varnava în medalionul de pe spatele stranei în care șade sfânta icoană. Drept recunoștință, cel vindecat a îmbrăcat icoana Sfintei Ana în argint și a făcut strana din lemn sculptat și aurit, așa cum se vede și astăzi.

Iată textul din medalion: „Iar această strană pentru sfânta icoană făcătoare de minuni s-a făcut cu cheltuiala cuvioșiei sale Arhimandritul Varnava, egumen al Mănăstirii Pângărați, carele bolnăvindu-se cumplit la 1849 decembrie 14 și fiind la ceasul de pe urmă, cu mare laudă sfintei icoane (a Sfintei Ana) îndată l-a făcut sănătos. Anul 1853 Ghenarie 24”. După această minune de vindecare, Arhimandritul Varnava a mai trăit ca egumen al mănăstirii Pângărați până în anul 1872, când mănăstirea s-a transformat în penitenciar. (Arhim. Ioanichie Bălan – din „Sfintele icoane făcătoare de minuni din România”) ❖

Prin anii 1847-1848, egumenul Mănăstirii Pângărați, arhimandritul Varnava, a paralizat. Neavând nici o altă scăpare, a cerut ucenicilor săi să-l ducă pe năsalie la icoana făcătoare de minuni a Sfintei Ana de la Bistrița, pentru Sfântul Maslu. Fiind adus aici, i s-a făcut Sfântul Maslu timp de trei zile și alte rugăciuni, cu post și cu multă credință.

Însuși părintele Varnava se ruga cu multe

O NOUĂ MINUNE A MAICII DOMNULUI ÎN BISERICA NOASTRĂ

Am subliniat ani de-a rândul prezența tainică a Maicii Domnului în biserica noastră și mai ales am simțit ocrotirea ei în momentele importante ale vieții bisericii. Iată că de data aceasta în 8 septembrie 2018 Maica Domnului ne-a copleșit din nou cu purtarea de grijă și cu prezența ei ocrotitoare.

Cu câteva luni în urmă, o persoană discretă și-a arătat intenția de a dona bisericii noastre o copie a icoanei Maicii Domnului Prodromița (cea nefăcută de mână omenească). Iar această intenție a fost dusă la îndeplinire cu succes, căci după ce a fost pictată în Sfântul Munte de monahul Veniamin, icoana a fost sfințită de un sobor de preoți în Sfântul Munte și pusă spre cinstire în biserica noastră cu ocazia praznicului Maicii Domnului.

Mulțumim Maicii Domnului că ne-a socotit credincioși și vrednici de un asemenea dar și rugăm pe bunul Dumnezeu să scrie numele donatorului în cartea vieții să-i ocrotească familia.

A fost gestul donatorului o lecție de smerenie, arătându-ne că sunt între noi oameni știuți de Dumnezeu care trăiesc cum se cuvine poruncile Sale. Rugăm pe Măicuța Domnului și să-i ocrotească familia și biserica noastră. Amin! ❖

Părintele Dinu

Sfântul Ierarh Iosif cel Nou de la Partoș, mitropolitul Banatului

S-a născut pe la anul 1568, în orașul Raguza Dalmației, dintr-o familie de creștini valahi. Iacob rămâne orfan de tată de mic, dar mama îi va da o creștere aleasă, la vârsta de 12 ani fiind trimis la Ohrida să învețe carte.

La 15 ani, Iacob este chemat de Hristos la nevoință călugărească în Mănăstirea Maicii Domnului din Ohrida. Stă aici 5 ani, iar mai apoi pleacă la Athos, intrând în Mănăstirea Pantocrator. Aici, după aspre ostenele duhovnicești, îmbracă schima marelui și îngerescului chip sub numele de Iosif. La Mănăstirea Pantocrator Cuviosul Schimonah Iosif „Valahul” s-a nevoit mulți ani de zile, făcându-se mai apoi sihastru în pădurile din împrejurimi și ajungând la măsura desăvârșirii. Pentru sfințenia vieții sale dobândite și darul facerii de minuni, vindecând multe boli, îndeosebi pe cei ologi, chemat fiind în multe mănăstiri atonite pentru a vindeca pe călugării cu grele suferințe trupești.

Văzându-l umbrat de harul Duhului Sfânt, părinții din obște îl hirotonească preot pe Cuviosul Iosif Valahul și-l rânduesc duhovnic al călugărilor din Muntele Athos. Iscusița sa îl face vestit până la patriarhul de la Constantinopol. De aceea este rânduit egumen la Mănăstirea Sfântului Ștefan din Adrianopol, unde stă șase ani. Apoi este numit egumen în Mănăstirea Cutlumuș din Athos, renumită ctitorie a domnilor Țării Românești, unde se nevoiau mulți călugări români și macedoneni.

Se retrage la un moment dat în liniște în preajma Mănăstirii Vatoped. Răposând însă mitropolitul Timișoarei,

românii din Banat, călăuziți de Duhul Sfânt, au ales păstor în locul lui pe Cuviosul Iosif Valahul, deși avea 80 de ani.

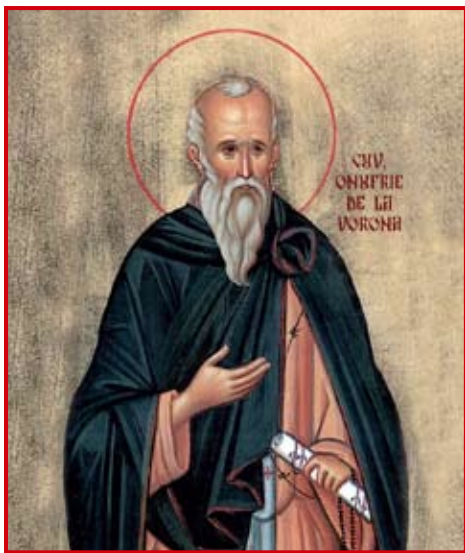
În anul 1650 este așezat în scaunul de mitropolit al Timișoarei. Se dovedește a fi un mare apărător al Ortodoxiei, mângâind și povățuind către Hristos timp de trei ani de zile Biserica Banatului. Tare în credință, înțelept la cuvânt, blând la inimă, neadormit în rugăciune, a făcut și minuni spre lauda lui Dumnezeu și alinarea suferințelor unor credincioși. Căci fierbintea sa rugăciune avea drum lin spre tronul dumnezeirii. Și tot cu rugăciune sa, a stins focul ce cuprinsese partea de apus a Timișoarei: ieșind din biserică cu Sfintele Taine în mâinile sale și rugându-se cu lacrimi, îndată a trimis Dumnezeu o ploaie puternică și s-a stins focul.

În anul 1653, Sfântul Ierarh Iosif cel Nou se retrage la Mănăstirea Partoș. Aici a mai trăit încă trei ani, în toamna anului 1656 dându-și sufletul în mâinile Marelui Arhiepiscop Iisus Hristos la o vârstă de peste 85 de ani. Biserica Ortodoxă Română l-a canonizat la 7 octombrie 1956 și i se face pomenire la 15 septembrie. ❖

PROGRAMUL BISERICII ȘERBAN VODĂ ÎN PERIOADA 9-16 SEPTEMBRIE 2018

ZIUA	ORA	SLUJBE/activități
Duminică 9 septembrie	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica dinaintea Înălțării Sfintei Cruci (Convorbirea lui Iisus cu Nicodim) – Utrenia, Sfânta Liturghie
Miercuri 12 septembrie	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ³⁰	Sfânta Liturghie Sfântul Maslu
Joi 13 septembrie	17 ⁰⁰ -19 ³⁰	Slujbă de priveghere
Vineri 14 septembrie	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰ De la 22 ³⁰	(†) Înălțarea Sfintei Cruci – Utrenia, Sfânta Liturghie Slujbă de priveghere de toată noaptea
Sâmbătă 15 septembrie	17 ⁰⁰ -18 ⁰⁰	Vecernie
Duminică 16 septembrie	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica după Înălțarea Sfintei Cruci (Luarea Crucii și urmarea lui Hristos) – Utrenia, Sfânta Liturghie

SF. CUV. ONUFRIE DE LA VORONA

Ucenic al Sf. Cuv. Paisie de la Neamț

Ctitor duhovnicesc al mănăstirii Sihăstria Voronei, pustnic în ținuturile botoșănene vreme de 25 de ani, duhovnic al sihaștrilor din pădurile Voronei, a fost ucenic al Cuviosului Paisie de la Neamț și a purtat cu acesta o corespondență susținută.

Voronei, va intra în anul 1764 în obștea Schitului Sihăstria Voronei, retrăgându-se în pustie spre liniștire. Timp de 25 de ani va viețui într-o peșteră pe malul Bahluiului, într-o aspră nevointă, petrecând în smerenie, înfrânare, tăcere și neîncetată rugăciune. Mânca doar o dată în zi, după apusul soarelui, iar noaptea o petrece priveghind, ațipind doar două-trei ore pe un scaun, pentru odihna trupului după cum mărturisește Ieromonahul Nicolae, care viețuia și el în codrii Voronei.

La 7 martie 1774, cuviosul Onufrie a fost îmbrăcat în schima mare de starețul Paisie, la Dragomirna. Din corespondența purtată între cei doi cuvioși, a ajuns până la noi doar o scrisoare de la Secu, datată 6 iunie 1776. Restul corespondenței dintre starețul Paisie și soborul mănăstirii Vorona, implicit și cu schimnicul Onufrie a fost descoperit în anul 1931 la mănăstirea Rila, în Bulgaria. A avut și preocupări cărturărești, copiind un număr de opere ale Sfinților Părinți, după traducerile și redactările starețului Paisie.

Sfântul Cuvios Onufrie este considerat ctitorul duhovnicesc al mănăstirii Sihăstria Voronei, lucru confirmat de PS Arhiepiscopul Chesarie Sinadon (1789-1888) într-un „Cuvânt de îndemn la ajutorarea zidirii Săhăstriei Voronii”.

Numele Cuviosului Onufrie ajunsese cunoscut, alături de numele marelui Paisie, până în centrul Rusiei, întărire dată de ieromonahul rus Partenie care călătorește prin Moldova în prima jumătate a secolului al XIX-lea.

Învrednicindu-se de darul preoției, Cuviosul Onufrie era slujitor ales al celor sfinte și duhovnic al multor sihaștri din pădurile Voronei. Astfel pe mulți i-a îndreptat pe calea cea bună, risipind cursele vrăjmașilor și arătându-se făcător de minuni încă din timpul vieții sale.

Cunoscându-și dinainte sfârșitul, și-a dat fericitul său suflet în brațele lui Hristos în primăvara anului 1789, la 29 martie, în zilele sărbătorii Învierii Domnului. A fost înmormântat de către câțiva călugări în livadă, la rădăcina unui măr. Nu după mult timp, la mormântul cuviosului au început să se petreacă fapte minunate, care adevereau sfințenia sa. Mulți au văzut lumânări arzând și au auzit glasuri cântând în acel loc. După semne și minuni săvârșite de Sfântul Cuvios Onufrie, în anul 1846 i-au fost dezgropate osemintele sfinte, care până astăzi se păstrează în mănăstirea Sihăstria Voronei. Iar în 2005, Biserica Ortodoxă Română l-a canonizat, punându-l în calendar în data de 9 septembrie. ❖

Despre Sfântul Onufrie știm că s-a născut în Rusia pe la anul 1700, se pare într-o familie nobilă. În 1749 îl aflăm guvernator al unei provincii din Rusia, dar datorită persecuțiilor religioase de aici va fugi în Moldova, unde se va călugări și-și va petrece toată viața în profundă cugetare duhovnicească. În anul 1763 l-a cunoscut pe Cuviosul Paisie la mănăstirea Dragomirna, unde tocmai venise din Athos, cu cei peste 60 de ucenici ai săi. Între cei doi se va înfiripa o strânsă prietenie duhovnicească, povățuindu-se unul pe altul pentru a deprinde desăvârșita rugăciune a inimii, Cuviosul Paisie fiindu-i și duhovnic, iar după ce s-au despărțit, legătura lor sufletească a continuat prin scrisori, pentru că amândoi petreceau întru același duh.

Auzind de alți pustnici români și ruși sporiți duhovnicește care viețuiau în codrii

Sfântul Cuvios Chiriac de la Tazlău

Cuviosul Chiriac s-a născut la sfârșitul secolului al XVI-lea într-o familie de credincioși din satul Mesteacăn. De mic copil, fiind luat de către părinți la sfintele slujbe de la Mănăstirea Tazlău, a simțit că sufletul i se „întrariează cu dumnezeiescul dor”, și, luând binecuvântare părintească, a intrat din fragedă tinerețe în obștea Mănăstirii Tazlău. A deprins viața monahicească în mănăstire, apoi a primit îngerescul chip al călugăriei. Aici el a dat dovadă de multă dragoste și râvnă duhovnicească, devenind un ales lucrător al smereniei întru ascultare, al rugăciunii neîncetate și al postirii îndelungate. Curând a fost hirotonit, fără voia lui, diacon și preot, devenind în scurtă vreme un iscusit povățuitor de suflete.

Dorul pentru o nevointă mai aspră îl face să se retragă în pustnicie într-o peșteră pe un munte din apropierea mănăstirii, numit Măgura Tazlăului, împreună cu alți sihaștri, unde zeci de ani se ostenește în privegheri de toată noaptea, răbdând și biruind frigul

cumplit și ispitele diavolești. Văzându-se înconjurat de mulți ucenici, peste treizeci, Cuviosul Chiriac a înălțat pe munte, alături de chilia sa un mic altar de rugăciune, în care se ruga ziua și noaptea și unde mărturisea pe fiii săi duhovnicești. Dobândind darul rugăciunii curate, al vindecării bolilor și al izgonirii demonilor, el devine foarte căutat de către mulțimile de călugări și credincioși, dornici să se împărtășească din sfințenia vieții sale.

În acea perioadă de intensă propagandă calvină venită din Transilvania, el se constituie într-un adevărat apărător și mărturisitor al dreptei credințe, păstrând aprinsă flacăra Ortodoxiei în tot ținutul Neamțului. Arătându-se făcător de minuni încă din timpul vieții, el este considerat ctitorul duhovnicesc al Mănăstirii Tazlău, pe mulți călugări folosind cu pilda vieții sale curate.

Trece la Domnul în jurul 1660, având mormântul în pridvorul bisericii mănăstirii. La 5-7 martie 2008 Sfântul Sinod al

Bisericii Ortodoxe Române a hotărât canonizarea Sfântului Cuvios Chiriac de la Tazlău, cu zi de prăznuire 9 septembrie. ❖